

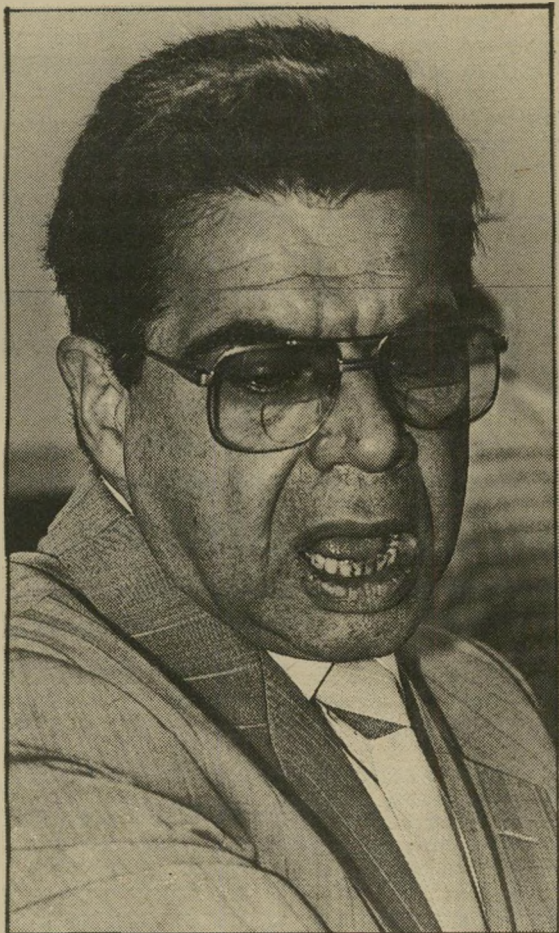
ברזל שביר

עורך-הדין שמואל ברזל, איש הצמרת, נחקר חקירה נגדית. חלק מתשובותיו היו מוזרות מאוד – גם למי שאינו מבין בכספרים

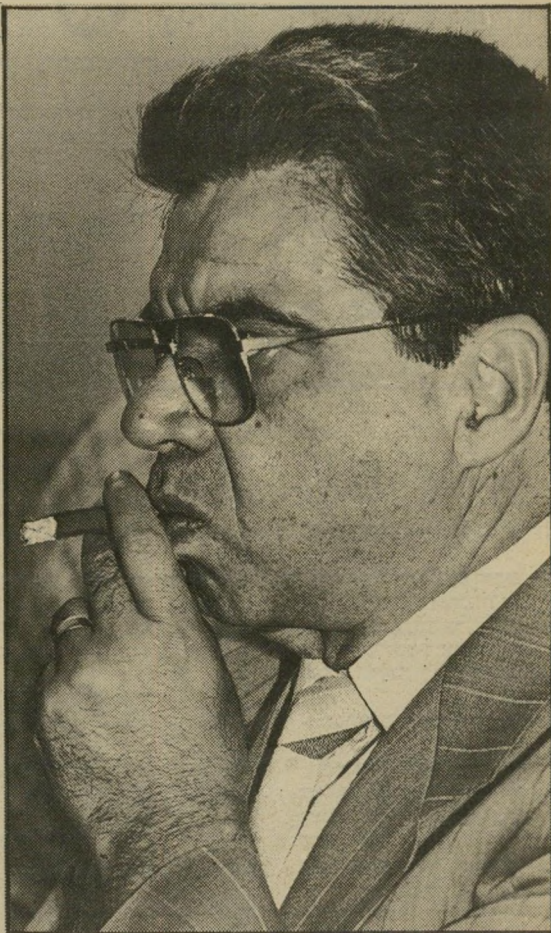
בבנק לטובת עסקים פרטיים ורימו את בנק ישראל כדי לאפשר להם להמשיך לגנוב מן הבנק. התביעה טוענת כי ברזל ושותפו, חיים שטריקס, השתלטו על חברה בשם טי-טי-טי, והחזיקו יחדיו 66% ממניותיה, שאותן קנו ב־40 אלף דולר, והיא הקימה יחד עם חברת אזורים של קונצרן כלל חברה פנמית בשם דקל, שהשקיעה בעסקי-בנייה בקניה. דקל מומנה על-ידי בנק צפון-אמריקה באשראי בסכום של 2.1 מיליון דולר, ועוד ערבות של הבנק בסך 1.4 מיליון דולר. הכספים לא הוחזרו לבנק מעולם. ברזל כופר בכל ההאשמות נגדו. הוא מסר את גירסתו כאשר עלה להעיד. השבוע הוא נחקר נגדית על-ידי התובע שימעון דולק, שהכין היטב את שיעורי-הבית שלו, והוא מעמיד את ברזל לעיתים קרובות במבוכה וחסר-תשובה על דוכן-העדים.

עות ארוכים. כל הפרשה היא סבוכה, ומעורבות בה חברות רבות ושונות. ברזל נאשם יחד עם יהושע הלפרין, מי שהיה ממייסדיו של הבנק והרוח החיה בניהולו. בחלק הכללי של כתב-האישום נאמר כי הלפרין הקים את הבנק ב־1978, יחד עם איירה גילדן ז"ל, ואליו הצטרפו עוד מייסדים. ברזל שימש בתחילה כנציגו של גילדן בהנהלת הבנק, וגם כיועץ המשפטי של הבנק. גילדן כיהן כיושב-ראש מועצת-המנהלים של הבנק עד פטירתו ב־1984, אולם בפועל מילא ברזל את מקומו כנציגו. חברי מנהלת-הבנק היו הלפרין, דויד צפרייר ז"ל, שהיה מנכ"ל הבנק, הדסה מונסה ומשה שטרן, שניהלו את הבנק אחרי צפרייר, דני ברזילי ועורך-הדין ברזל. הלפרין וברזל נאשמים בכך שניצלו את מעמדם

לפני מואל ברזל הוא עורך-דין מהצמרת הכלכלית-פוליטית-מישפטית במדינה. בעבר היה שותף במשרד עורך-הדין מיכה כספי, יחד עם חיים צדוק, שר-המישפטים לשעבר. השניים פרשו יחדיו ממשרד כספי והקימו משרד משותף, שהתפרק זמן קצר לפני תחילת מישפטו של ברזל, הנאשם בעבירות חמורות בפרשת בנק צפון-אמריקה. בין היתר נאשם ברזל בגניבת 13 מיליון דולר מכספי הבנק. הוא עומד כעת למישפט לפני השופטת דליה דורנר בירושלים, ואולי בגלל מחיצת האינתיפאדה, המקיפה את בית-המישפט המחוזי במזרח-ירושלים, אין כל דיווחים עיתונאיים על המישפט. באותה פרשה נשפטו כבר משה שטרן והדסה מונסה, שהורשעו ונידונו לתקופות מאסר ממושכות. מונסה העידה במישפט הנוכחי ועמדה על דוכן-העדים שבו

ציון צפרייר, העולם הזה

ציון צפרייר, העולם הזה

הידיעה הראשונית שלי, שאני כן אמריקאי.

★ ★ ★

● שאלו אותך מה ידוע לך על החברה, ולא סיפרת לחוקרת שהיה לך קשר עם גילדן, דברים שאתה מספר באן היום. סיפרת כל מיני דברים, אבל לא סיפרת שמי בחינתך הבעלים הוא גילדן? זה לא, היא שאלה אותי מי הבעלים. כשהיא שאלה אותי בהי משך, אמרתי לה "גילדן". אני עונה לשאלות, אני לא נותן הרצאות.

★ ★ ★

● אתה לקחת על עצמך החלטות בשם אנשים שעדי-מים מאחורי חברות אחרות לגבי אישור דו"חות כספיים של הבנק, בחירת מנהלים חדשים, לגבי אני שים אנונימיים לגביד? זה המצב בחברות פנמיות, שיש לך פיו-ריכוז ויש לך מי שאתה מדי-ווח עליו, זה אנונימי, לכן גרסמות חברות פנמיות.

● מדוע לקח לך שנה של-מה להשיב לנורית וול את התשובה הזאת? התשובה היא לא פשוטה... זאת אינפורמציה שלא היתה אצלי, ש-הייתי צריך לשאול את גילדן... ● שנה לא תפסת אותך? תפסתי אותו, אבל הוא לא תמיד התלהב לדבר על זה...

★ ★ ★

● איך בדיוק בשנה הזו את, בין השאלה של נורית וול לתשובה שאתה נותן לה, שתי החברות מקבלות אשראים עצומים בבנק צפון-אמריקה. האחת של שני מילי-יון דולר ואחת של 1.7 מילי-יון דולר. האם זה מיקרו, ש-העיבוד בתשובה היה עד שהאשראים האלה פורסמו? באשראים האלה לא היה לי מושג...

★ ★ ★

● אני אניד לך מה טענת התביעה בעניין זה, מדוע היה לך מניע להסתיר את

● תאמר לי, אתה היית האיש היחיד שהיו לו הי מיסמכים והניירות של חבי רות אן-איי. מי יכול היה לפי עול? והרי זו עובדה שהיו אשראים לשתי החברות הללו. מי חוץ ממך יכול היה לפעול? גם אני שואל את השאלה. איש לא יכול היה לפעול חוץ ממני בצורה חוקית. אם משהו יכול היה לחתום על בקשות לאשראים ועל פעולות מה לעשות בכסף של האשראי, זה רק אני יכולתי. ואני לא חתמתי על שום מיסמך ושום הוראה. כאמת לא יכלו לפעול בלעדי ועובדה שפעלו בלעדי, אז צריך

העניין הזה. משום שבעל עניין לא יכול לקבל אשראי של יותר מ־10% להבדיל מתושבי-חוץ שהוא לא בעל-עניין, שיכול לקבל 20%. אילו היתה נורית וול יודעת שמדובר בגילדן, היא היתה בודקת בציניות את האיש-ראי של שתי החברות הללו כאשראי של בעל-עניין, לכן הסתרת.

(הון הבנק היה באותה תקופה 12 מיליון דולר, וסכום האשראי עולה על 10% ממנו.)

אני קודם-ככל לא הסתרת. בי רגע שקיבלתי תשובה מגילדן, אני על אשראים לא ידעתי, ולכן לא היה כל קשר מבחינתי בין הדברים.

שופטת: ...מה שכתבת איננו משקף את מה שאתה אומר עכשיו, בקריאה פשוטה.

● יש סתירה בין המיברק ניב 84, שבו נאמר שהם לא אמריקאים, ובין מה שא-מרת במישטרה, בינואר 1987, בשיחה שלך עם גיל-דן, שהוא אמר לך שאלה משקיעים אמריקאים. נכון?

כן. ההרגשה שלי תמיד היתה של אמריקאים, כי אני ידעתי ש-גילדן עובד עם אמריקאים. כש-הייתי צריך לשלוח את המיברק הזה שאלתי אותו, הוא אמר לי ש-הם לא אמריקאים. לי נשארה תמיד

חקירתו של ברזל טרם הס-תיימה והמישפט עדיין בעיצו-מו. בהתאם לכללי סוב-יודי-צה, מובאות בזה ציטטות מ-תוך עדותו של ברזל, המדברות בעד עצמן.

התובע, עורך-הדין דולק, מ-זכיר כי נורית וול, ממחלקת-הפיקוח של בנק ישראל, העי-דה שביקשה מעורך-הדין בר-זל, שיוצג את שתי החברות אן-איי-אנטרפרייז ואן-איי-אינווסטמנט, להודיע לה מהם בעלי השליטה בחברות הללו, שהיו חברות פנמיות, ולכאורה היו בבעלותו של אמריקאי ב-שם גילדן.

אחרי תשובתו של ברזל: